

РЕШЕНИЕ

№ 13486

гр. София, 31.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 03.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **251** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 50 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни (ЗЗНСРПЖ).

Образувано е по подадена жалба от В. А. Д., чрез адв. И. Г. и адв. Е. Г., срещу Решение № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. на състав по спорове на Патентното ведомство (ПВ), назначен със заповед № 3-730/11.10.2023 г. на председателя на ПВ.

С оспореното решение на основание чл. 47, ал. 5 ЗЗНСРПЖ съставът по спорове е оставил без уважение жалба с вх. № ВГ/С/2022/1205-[5]/25.08.2023 г. срещу отказ да се издаде сертификат за нова порода животни по заявка със заяв. № 1205 " Немско овчарско куче".

С жалбата се поддържа становище за незаконосъобразност на решението поради допуснати от административния орган съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели до неправилни фактически и правни изводи, до ограничаване правото на заявителя да участва и се защитава в административното производство, съответно до противоречие с приложимия материален закон. Твърди се в тази връзка, че като е препратило заявка № ВГ/С/2022/1205 за експертиза по същество на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството, чието участие в процедурата по издаване на сертификат за породи животни не е предвидено, ПВ, в нарушение на ЗЗНСРПЖ и на Инструкция за реда за оформяне, подаване и разглеждане в Патентното ведомство на заявки за издаване на сертификати за нови сортове растения или породи животни, е

препратило заявката към некомпетентен да се произнесе в тази процедура орган. Жалбоподателят счита, че от изложеното следва, че полученото в Патентно ведомство на 17.05.2023 г. писмо-становище от И. във връзка с посочената заявка е издадено от некомпетентен в производството по чл. 43 ЗЗНСРПЖ орган, съответно, като е използвано становище на некомпетентен орган, за да се постанови отказ за издаване на сертификат по заявка ВГ/С/2022/1205, е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Поддържа, че резултатът от процедурата по разглеждане на заявката за издаване на сертификат за закрила на порода животни би могъл да бъде различен, ако процедурата е проведена по предвидения в чл. 43, ал. 2 ЗЗНСРПЖ ред и заявката е препратена на компетентния орган – Държавната комисия по породи животни (ДКПЖ), тъй като при императивно предвиденото в закона свикване и провеждане на заседание на ДКПЖ и съответно - за даване възможност на заявителя да вземе отношение, включително по въпроса дали заявката му попада в предметния обхват на ЗЗНСРПЖ или не, решението на колективния орган ДКПЖ би могло да е различно от едноличния отказ на неговия председател изобщо да свика заседание на комисията, а в този смисъл и административният орган да достигне до краен фактически и правен извод, който да е различен от оспорвания отказ да издаде сертификат за закрила на порода животни.

По изложените в жалбата съображения се прави искане за отмяна на оспореното решение и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, както и за присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебното заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Г. и адв. Г., които поддържат жалбата по изложените в същата доводи. Претендират се сторените по делото разноски по представен списък по чл. 80 ГПК.

Ответниците, чрез процесуалните си представители, оспорват жалбата като неоснователна и правят искане за отхвърлянето ѝ. В съдебното заседание и в представени по делото писмени бележки се поддържа становище, че оспореното решение е правилно и законосъобразно, издадено е от оправомощен за това орган, като при издаването му не са допуснати сочените нарушения на административнопроизводствените правила. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

С. градска прокуратура не се представлява в производството и не взема становище по жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори по делото, а и се установява от представените с административната преписка писмени доказателства, че чрез портала за електронни услуги на Патентното ведомство на 09.12.2022 г. е подадена електронна заявка с вх. № ВГ/С/2022/1205 за издаване на сертификат за нова порода животни, с приложени декларация за действителните автори - В. А. Д., предложение за наименование, описание, технически въпросник и 2 изображения. Като заявители са посочени В. А. Д. и Българска федерация по кинология - БФК.

Не е спорно и че заявката е публикувана в Официалния бюлетин на Патентно ведомство, бр. 04.1/18.04.2023г.

Представено е съобщение от 20.04.2023 г. по описа на Патентно ведомство, с което

жалбоподателят е уведомен, че за целите на експертизата по същество по чл. 43 ЗЗНСРПЖ на основание чл. 37 от същия закон ПВ изпраща на Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството заявка за сертификат за нова порода животни заяв. № BG/C/2022/1205.

Видно от представеното известие за доставяне / л. 43 от делото/, съобщението е връчено на жалбоподателя на 24.04.2023 г.

Представен е по делото доклад с изх. № ЦУ-А.-11-123/17.05.2023 г. от председателя на Държавната комисия по породи животни и изпълнителен директор на И., с който председателят на Патентното ведомство е информиран, че Държавната комисия по породи животни е експертен орган към министъра на земеделието, който е създаден със Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни за участие в процедурата по предоставяне на правна закрила на новите породи животни съгласно чл. 2 от същия закон. Изложени са мотиви, че е видно от постъпилата заявка за издаване на сертификат за нова порода животни, че същата се отнася за Немско овчарско куче, което по смисъла на Закона за животновъдството (ЗЖ) не попада в обхвата на селскостопанските животни. Посочено е в становището, че съгласно § 1, т. 24 от ДР на ЗЖ " селскостопански животни" са говеда, биволи, овце, кози, еднокопитни, свине, птици, пчелни семейства и копринена пеперуда, отглеждани и развъждани със стопанска цел, както и каракачанско куче и българско овчарско куче, отглеждани със селскостопанско предназначение", а чл. 1, ал. 2, т. 2 ЗЗНСРПЖ предвижда, че законът се прилага по отношение на създадени или открити и разработени породи, линии и хибриди селскостопански животни, независимо от метода на получаването им. В допълнение се обръща внимание, че съгласно чл. 43, ал. 2 ЗЗНСРПЖ и чл. 3 от Правилника за устройството и дейността на Държавната комисия по породи животни комисията извършва експертиза на породата по същество, която включва анализиране на спазване на изисквания на ЗЖ, който е приложим само по отношение на селскостопанските животни.

При тези мотиви е дадено заключение, че заявката за издаване на сертификат е извън предметния обхват на Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни, което води до липса на правно основание за заседание на Държавната комисия по породи животни.

Изпратено е съобщение с изх. № 1205 от 31.05.2023 г. по описа на Патентното ведомство до жалбоподателя, с което се съобщава, че на 17.05.2023 г. е получен доклад във връзка с чл. 43 от ЗЗНСРПЖ, с който И. отказва да даде заключение за признаване на порода животни Куче "Немско овчарско куче" във връзка с чл. 43, ал. 2 ЗЗНСРПЖ, поради което по заявка заяв. № BG/C/2022/1205 с дата на подаване 09.12.2022 г. няма да бъде издаден сертификат за нова порода животни.

От страна на заявителя е подадена жалба с вх. № BG/C/2022/1205-[5]/25.08.2023 г. срещу отказ за издаване на сертификат за нова порода животни по заявка № 1205 " Немско овчарско куче", във връзка с което с писмо от министъра на земеделието е поискано да определи експерт, който да бъде включен в специализиран състав за разглеждане на жалбата.

С уведомително писмо с вх. № 1814/03.10.2023 г. е предложено от страна на МЗХ в специализирания състав да бъде включен държавен експерт в дирекция "Животновъдство".

Със заповед № 3-730/11.10.2023 г. на председателя на Патентното ведомство за разглеждане на жалбата на заявителя срещу отказ да се издаде сертификат за нова

порода животни „Немско овчарско куче“ по заявка със заяв. № 1205 на основание чл. 47, ал. 1, т. 2 от ЗЗНСРПЖ е назначен състав с председател: Ц. А. – държавен експерт, дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“, Патентно ведомство, и членове: С. П. – държавен експерт, дирекция „Животновъдство“, Министерство на земеделието и храните, и И. Г. – юрист, дирекция „Спорове и административнонаказателна дейност“, Патентно ведомство на Република България. Със заповедта на председателя на ПВ е разпоредено съставът да изготви решение по искането.

С решение № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. съставът по спорове, назначен със заповед № 3-730/11.10.2023 г. на председателя на ПВ, на основание чл. 47, ал. 5 ЗЗНСРПЖ е оставил без уважение жалба с вх. № ВГ/С/2022/1205-[5]/25.08.2023 г. срещу отказ да се издаде сертификат за нова порода животни по заявка със заяв. № 1205 " Немско овчарско куче".

За да постанови оспореното в настоящото производство решение, съставът по спорове е приел, че жалбата с правно основание по чл. 47, ал. 1, т. 2 ЗЗНСРПЖ е допустима, но по същество е неоснователна. При произнасянето относно основателността на жалбата се преповторени изложените в писмото от И. мотиви, че заявката за издаване на сертификат за нова порода животни е извън предметния обхват на ЗЗНСРПЖ, което води до липса на правно основание за заседание на Държавната комисия по породи животни, тъй като „Немско овчарско куче“ по смисъла на Закона за животновъдството не попада в обхвата на селскостопанските животни. Посочено е, че съгласно § 1, т. 24 от ДР на ЗЖ " селскостопански животни" са говеда, биволи, овце, кози, еднокопитни, свине, птици, пчелни семейства и копринена пеперуда, отглеждани и развъждани със стопанска цел, както и каракачанско куче и българско овчарско куче, отглеждани със селскостопанско предназначение".

Съставът по спорове е приел, че експертизата основателно е постановила отказ за издаване на сертификат за нова порода животни, тъй като съгласно чл. 38, ал. 14 ЗЗНСРПЖ всички действия за закрила след проведената експертиза по същество се извършват от Патентното ведомство въз основа на решенията и докладите от И.. Съгласно чл. 40 ЗЗНСРПЖ Патентното ведомство издава сертификат въз основа на решението за признаване на породата от И.. Въз основа на горното и като е посочил, че в настоящия случай заявката за издаване на сертификат попада извън предметния обхват на ЗЗНСРПЖ, съставът по спорове е приел, че няма правно основание да бъде издаден исканият сертификат.

По тези съображения жалбата срещу отказ да се издаде сертификат за нова порода животни по заявка със зав. № 1205 „ Немско овчарско куче“ е оставена без уважение като неоснователна.

Решението на състава по спорове е утвърдено от председателя на Патентното ведомство.

Съобщението за постановеното решение с № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. е връчено на жалбоподателя на 14.12.2023 г., а жалбата е подадена на 28.12.2023 г.

Други доказателства, установяващи релевантни за решаване на повдигнатия правен спор факти, не са ангажирани в съдебното производство.

При така установеното по делото от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Процесното административно производство е по реда на глава трета "Правна закрила на породите животни" от Закона за закрила на новите сортове растения и породи

животни (ЗЗНСРПЖ) и е образувано по заявка за издаване на сертификат за нова порода животни със заяв. № 1205 "Немско овчарско куче".

Съобразно разпоредбата на чл. 1, ал. 2 ЗЗНСРПЖ законът се прилага по отношение на създадени или открити и разработени породи, линии и хибриди селскостопански животни независимо от метода на получаването им, наричани по-нататък в закона "породи".

Съгласно чл. 43, ал. 1 ЗЗНСРПЖ заявката за сертификат за породи животни се подава в Патентното ведомство и се вписва в дневника на заявките за породи животни, след което се извършва експертиза в Държавната комисия по породи животни в съответствие с правилника за работа на комисията, а според ал. 2 на същата разпоредба при експертиза на породата по същество Държавната комисия по породи животни проучва и анализира следните специални изисквания: 1. развъдна цел; 2. кратка характеристика на изходните породи; 3. описание на методите за създаване на породата; 4. продуктивни качества и морфологични особености на породата; 5. адаптивни способности и устойчивост на заболявания; 6. численост, племенна и генеалогична структура; 7. район на разпространение. Нормата на чл. 44 ЗЗНСРПЖ предвижда, че правната закрила за породи животни се предоставя със сертификат, който има срок на действие тридесет години от датата на издаване на сертификата.

Съобразно чл. 45, ал. 1 ЗЗНСРПЖ режимът за сортовете растения се прилага и за породите животни, доколкото в тази глава не е предвидено друго, съответно според ал. 2 на същия текст разпоредбите на глави четвърта и пета се прилагат и по отношение на породите животни при спазване на специфичните особености, посочени в тази глава.

Жалбите срещу решението за отказ за издаване на сертификат се разглеждат по административен ред от специализирани състави, назначени от председателя на Патентното ведомство, включващи държавен експерт и юрист от Патентното ведомство и експерт от Министерството на земеделието и храните - чл. 47, ал. 2, изр. 1 вр. чл. 47, ал. 1, т. 2 ЗЗНСРПЖ, като разпоредбата на чл. 50 ЗЗНСРПЖ предвижда, че решенията на съставите на Патентното ведомство подлежат на обжалване пред Административния съд - [населено място] по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

В случая предмет на съдебен контрол за законосъобразност е именно решение № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. на състав по спорове на Патентното ведомство, назначен със заповед № 3-730/11.10.2023г. на председателя на ПВ, с което на основание чл. 47, ал. 5 ЗЗНСРПЖ съставът по спорове е оставил без уважение жалба с вх. № ВГ/С/2022/1205-[5]/25.08.2023 г. срещу отказ да се издаде сертификат за нова порода животни по заявка със заяв. № 1205 "Немско овчарско куче".

Следователно жалбата, като подадена от страна с правен интерес, срещу административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност и в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 АПК, доколкото актът е съобщен на жалбоподателя на 14.12.2023 г., а жалбата е подадена чрез административния орган на 28.12.2023 г., се явява процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество. Разгледана по същество, жалбата е основателна, като съображенията за това са следните:

Според чл. 168, ал. 1 вр. чл. 146 АПК съдът следва да провери издаден ли е актът от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните разпоредби и административнопроизводствените правила и

съобразен ли е актът с целта на закона.

Съответствието на оспорения административен акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му (чл.142, ал.1 АПК).

Оспореното решение е издадено от компетентния съобразно чл. 47, ал. 2, изр. 1 вр. чл. 47, ал. 1, т. 2 ЗЗНСРПЖ орган, във валидна форма и съдържа фактическите и правни основания за издаването му, както и ясна диспозитивна част, съответстваща на изложените мотиви, с оглед което съдът приема, че е постановено в съответствие със законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт.

При провеждане на производството пред административния орган, обаче, са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, довели до ограничаване правото на защита на заявителя и съответно до противоречие с материалноправните разпоредби.

Като се е позовал на разпоредбата на чл. 38, ал. 14 ЗЗНСРПЖ, административният орган е приел, че в случая в съответствие с изискванията на чл. 43 ЗЗНСРПЖ на основание чл. 37 ЗЗНСРПЖ експертната е изпратила на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството /И./ заявлението за издаване на сертификат за нова порода животни заедно с декларация за действителните автори, предложение за наименование, описание, технически въпросник и два броя изображения. Приел е, че експертната основателно е постановила отказ за издаване на сертификат за нова порода животни, тъй като съгласно чл. 38, ал. 14 ЗЗНСРПЖ всички действия за закрила след проведената експертиза по същество се извършват от Патентното ведомство въз основа на решенията и докладите от И., а в настоящия случай заявката за издаване на сертификат попада извън предметния обхват на ЗЗНСРПЖ, съответно липсва правно основание да бъде издаден исканият сертификат.

Настоящият съдебен състав намира, че тези изводи на административния орган не съответстват на приложимата нормативна уредба, анализът на която налага извод, че полученото в Патентното ведомство становище от И. е издадено от некомпетентен в производството по чл. 43 и сл. ЗЗНСРПЖ орган. Видно е от разпоредбата на чл. 2 ЗЗНСРПЖ, че органите, които участват в процедурата по предоставяне на правна закрила на новите сортове растения и породи животни, са Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и Държавната комисия по породи животни при Министерството на земеделието и храните и Патентното ведомство.

Както се посочи вече по-горе, съгласно чл. 43, ал. 1 ЗЗНСРПЖ заявката за сертификат за породи животни се подава в Патентното ведомство и се вписва в дневника на заявките за породи животни, след което се извършва експертиза в Държавната комисия по породи животни в съответствие с правилника за работа на комисията.

Следователно, налага се изводът, че в административната процедура за издаване на сертификат за породи животни не е предвидено участие на Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството (И.). В този смисъл настоящият съдебен състав приема, че е допуснато от органа съществено нарушение на административнопроизводствените правила, доколкото и отказът за издаване на сертификат по процесната заявка със заяв. No BG/C/2022/1205 е обоснован със становището на некомпетентен в производството по чл. 43 от ЗЗНСРПЖ по закрила на породи животни помощен орган, като са възприети мотивите на последния, че в настоящия

случай заявката за издаване на сертификат попада извън предметния обхват на ЗЗНСРПЖ, съответно липсва правно основание да бъде издаден исканият сертификат.

Следва да се посочи за пълнота на изложението, че съгласно чл. 2 от Правилника за устройството и дейността на Държавната комисия по породи животни (ДКПЖ), приет с ПМС № 92 от 04.05.2004 г., в сила от 18.05.2004 г., ДКПЖ е експертен орган към министъра на земеделието и храните, който участва в процедурата по предоставяне на правна закрила на новите породи животни. Функциите на комисията са уредени в чл. 3, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Правилника, включително да извършва експертиза по породи животни по същество, като проучва и анализира конкретно посочените специфични изисквания. Според чл. 5, ал. 1 от Правилника комисията се състои от председател, секретар и членове, а съгласно ал. 9 на същата разпоредба заседанията ѝ се считат за редовни при кворум от две трети от списъчния ѝ състав. Решенията на комисията се вземат с явно гласуване и с квалифицирано мнозинство от две трети от присъстващите на заседанието членове - чл. 5, ал. 10 от Правилника.

Анализът на приложимата нормативна уредба налага извода, че в Правилника за устройството и дейността на ДКПЖ не са предвидени еднолични правомощия на нейния председател, включително да се произнася еднолично по извършването на експертиза по същество.

Съгласно чл. 5, ал. 6, т. 1, б. „а“ от Правилника председателят на ДКПЖ свиква заседание в едномесечен срок, след като Патентното ведомство предаде заявката за сертификат за нова порода в комисията. В тази връзка основателни са наведените с жалбата възражения, че цитираната разпоредба не допуска самостоятелната преценка на председателя на ДКПЖ дали да свика заседание на комисията, като в разглеждания случай не е спорно обстоятелството, а това е видно и от представените с преписката писмени доказателства, че заседание на ДКПЖ не е свикано. Отделно от горното, в случая не е спазено изискването на чл. 4, ал. 2 от Правилника, според който ДКПЖ писмено уведомява заявителя, когато установи, че заявената порода не отговаря на изискванията на чл. 43, ал. 2 от ЗЗНСРПЖ, като излага мотивите за това и предоставя на заявителя 3-месечен срок за отговор. Т. уведомление не само не е връчено на заявителя, но както беше посочено по-горе, не е провеждано заседание на експертния орган – ДКПЖ, на което, при наличие на предвидените кворум и мнозинство, членовете му да вземат съответното решение за съответствие или несъответствие на заявката с предметния обхват на ЗЗНСРПЖ или за даване на указания на заявителя и представяне на предвидения 3-месечен срок за тяхното изпълнение.

Като не само не е установил посочените по-горе нарушения от страна на некомпетентния в процедурата по заявяване на закрила на порода животни орган И., но и след направените от заявителя възражения не е върнал преписката на компетентния експертен орган със съответните указания за точното прилагане на закона - чрез свикване на заседание на ДКПЖ и предприемане на всички предвидени в Правилника действия, вкл. за предоставяне възможност и срок на жалбоподателя да представи отговор, административният орган е допуснал съществено нарушение на

административнопроизводствените правила, довело до реално ограничаване на правото на участие и защита на страната в административното производство.

Констатираните пороци при провеждането на административното производство съставляват отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК.

Следва да се посочи, че еднозначно в съдебната практика се приема, че нормата на чл. 35 от АПК създава насрещно задължение на административния орган да приеме и разгледа обясненията и възраженията на заинтересованите лица. Не на последно място, значение има и фактът, че пълното изясняване на фактическата обстановка има определящо значение за конкретното право на защита на засегнатия адресат от акта в административното производство.

Предвид всичко гореизложено настоящият съдебен състав намира, че жалбата е основателна и следва да бъде уважена, съответно обжалваното Решение № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. на състав по спорове на Патентното ведомство, назначен със заповед № 3-730/11.10.2023 г. на председателя на ПВ, подлежи на отмяна на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК. Преписката следва да се върне на органа, който да я препрати в съответствие с изискванията на разпоредбата на чл. 43, ал. 1 ЗЗНСРПЖ на компетентния експертен помощен орган – ДКПЖ, със съответните указания за точното прилагане на закона чрез изпълнение на предвидената съобразно правилника за работа на комисията процедура по извършване на експертиза по същество. Въз основа на резултатите от провеждане на процедурата органът следва да издаде съответния акт.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора право на разноски има жалбоподателят, поради което в негова полза следва да бъдат присъдени своевременно претендираните и доказани такива в общ размер от 1210 лв. за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение. В тази връзка следва да се посочи, че по същество наведеното от ответника възражение не е такова за прекомерност на адвокатското възнаграждение по см. на чл. 78, ал. 5 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 143 АПК, Административен съд София - град, 72 с-в,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на В. А. Д. Решение № РС-213-[1] от 04.12.2023 г. на състав по спорове на Патентното ведомство, назначен със заповед № 3-730/11.10.2023 г. на председателя на ПВ.

ВРЪЩА делото като преписка на органа за ново произнасяне по заявка със заяв. № 1205 " Немско овчарско куче" в 14-дневен срок при съобразяване мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Патентното ведомство на Република България да заплати на В. А. Д. сумата от 1210 лв., представляваща разноски по делото за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: